

TSRS 1 ve

TSRS 2'ye

Genel Bakış

29 Aralık 2023 tarih ve 32414 sayılı Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS 1 ve TSRS 2) ve "Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararları"na göre Türkiye'de "Sürdürülebilirlik Raporlaması, belirlenen kapsama tabi işletmeler için 01/01/2024 tarihinden itibaren zorunlu hale getirilmiştir.

Arka Plan

COP28'de Entegre Raporlama Derneği'nin ev sahipliğinde Dubai'de düzenlenen özel lansman oturumunda Türkiye'nin Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları ilk kez uluslararası kamuoyuna tanıtıldı. Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından belirlenen kapsamda olan kurumlar, TSRS 1 ve TSRS 2'ye uygun olarak 2024 yılı sürdürülebilirlik raporlarını, 2025 yılında zorunlu olarak sunmakla mükelleftirler.

Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları	
TSRS 1	TSRS 2

TSRS, Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) tarafından yayımlanan IFRS S1 ve IFRS S2 standartlarına dayanarak, uluslararası kabul görmüş standartlarla uyum sağlamaktadır.

İçindekiler

Standartlara Genel Bakış

1. TSRS 1 “Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Hükümler”

Şirketlerin sürdürülebilirlik ile ilgili mevcut veya olası riskler ve fırsatlarını raporlamaları gerektiğini vurgular.

2. TSRS 2 “İklimle İlgili Açıklamalar”

Şirketlerin iklimle ilgili riskleri ve fırsatları belirlemeleri, değerlendirmeleri ve raporlamaları gerektiğini vurgular.

TSRS 1'e Genel Bakış

TSRS, şirketlerin sürdürülebilirlik ile ilgili risk ve fırsatları incelemelerini ve bu analizlerin finansal göstergeler üzerindeki olası etkilerini raporlamalarını bekler.

Şirketlerin sürdürülebilirlik konularında aşağıdaki adımları atması beklenmektedir;

- Altyapı çalışmaları,
- Stratejik planlamalar,
- Yapısal dönüşümler,
- Hedeflerin belirlenmesi,
- İş planlarına sürdürülebilirliğin entegre edilmesi,
- İyi uygulama örneklerinin referans alınması.

Finansal açıdan önemli olan.

Nakit akışı

Kısa, orta veya uzun vadede etkileyebilecek olan.

Finansmana erişim

şirketlerin analiz edeceği risk ve fırsat türleri

Sermaye maliyeti

şirketlerin finansal durumunu gösteren faktörler

Bu yaklaşım, işletmelerin öncelikli konularını finansal etki potansiyeline göre tespit etmelerini ve sürdürülebilirlik performansının finansal performansla bütünleşmesini sağlar.

Zorunlu Sürdürülebilirlik Raporlama Kapsamında Olan Şirketler

Aşağıdaki listede yer alan bir şirket iseniz;

1, 2 ve 3. maddelere bakınız.

● SPK düzenleme ve denetimine tabi şirketlerden;

Yatırım kuruluşları

Kolektif yatırım kuruluşları,

Portföy yönetim şirketleri,

İpotek finansmanı kuruluşları,

Merkezi takas kuruluşları,

Merkezi saklama kuruluşları,

Veri depolama kuruluşları,

Sermaye piyasası araçları bir borsada veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören, işlem görmeleri amacıyla Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış geçerlilik süresi bulunan izahname veya ihraç belgesi bulunan anonim şirketler,

Bir borsada veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmemekle birlikte halka arz edilmeksizin pay hariç sermaye piyasası aracı ihraç eden (ihraç ettikleri sermaye piyasası araçlarının itfa edildiği hesap döneminin sonuna kadar) veya bu amaçla Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış geçerlilik süresi bulunan ihraç belgesi olan anonim şirketler.

● BDDK düzenleme ve denetimine tabi işletmelerden;

Bankalar,

Derecelendirme kuruluşları,

Finansal holding şirketleri,

Finansal kiralama şirketleri,

Faktoring şirketleri,

Finansman şirketleri,

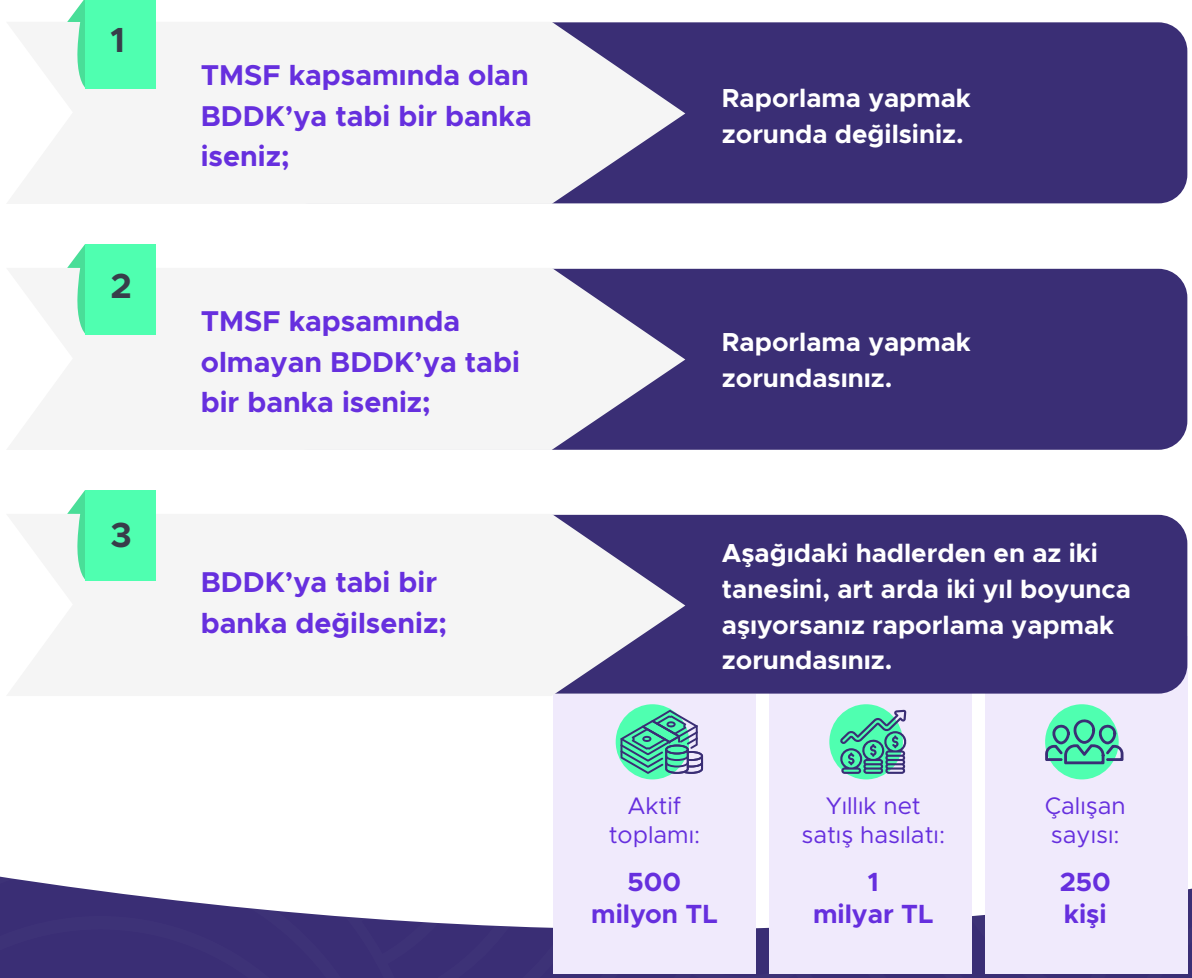
Varlık yönetim şirketleri,

Finansal holding şirketlerinde ve bankalarda 5411 sayılı Kanunda tanımlandığı şekliyle nitelikli paya sahip olan şirketler,

Tasarruf finansman şirketleri.

● Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında faaliyet göstermekte olan sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri

● Borsa İstanbul Piyasalarında faaliyet göstermesine izin verilen; yetkili müesseseler, kıymetli madenler aracı kurumları, kıymetli maden üretimi veya ticaretiyle iştigal eden şirketler.

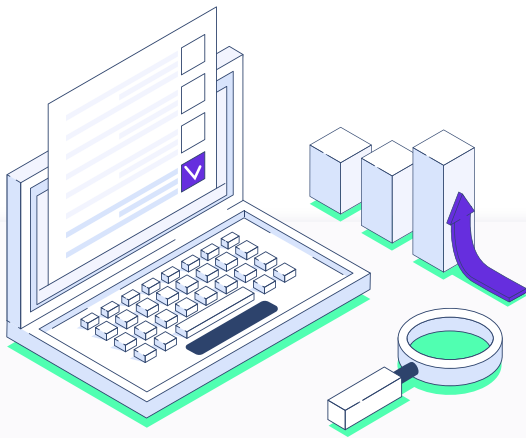

Sonuç olarak listede yer alan şirketlerden iseniz;

- **BDDK'ya tabi bir banka iseniz ancak ve ancak TMSF kapsamında olmamanız halinde TSRS raporlaması yapılması zorunlu olan şirketler kapsamında sayılırsınız.**
- **BDDK'ya tabi bir banka değilseniz ancak ve ancak hadlerden en az iki tanesini, art arda iki yıl boyunca aşmanız halinde TSRS raporlaması yapılması zorunlu olan şirketler kapsamında sayılırsınız.**

TSRS Raporlaması ve Sürdürülebilirlik Raporunun Karşılaştırılması

TSRS, **ESG verilerinin ötesine geçerek** şirketin stratejisini, risk yönetimini ve gelecek planlarını kapsar.

- **TSRS**, şirketin sürdürülebilirlik ile ilgili risk ve fırsatlarının finansal performans üzerindeki etkilerini detaylı bir biçimde analiz eder ve stratejik bir odaklanma sağlar.

- **Sürdürülebilirlik Raporlaması**, genellikle kapsamlı bir şekilde ele alınarak şirketin genel sürdürülebilirlik performansının değerlendirilmesini sağlar.

TSRS Raporlaması

01/01/2024 tarihinden sonraki verilerin raporlanması zorunludur.

Zorunlu güvence denetimi uygulanmaya başlanmıştır.
(Başlangıçta sınırlı güvence seviyesiyle başlanacak olup zamanla makul güvence seviyesine doğru ilerlenecektir.)

Finansal önemlilik.
(Risklerin ve fırsatların; şirketin finansal durumu, performansı ve nakit akışı üzerindeki etkilerini beyan etme zorunluluğu.)

Yılda bir defa

Zorunluluk

Denetim & Güvence

Materiality (Önemlilik)

Raporlama Sıklığı

Sürdürülebilirlik Raporlaması

Gönüllülük esasına dayalıdır.
(Bazı bölgelerde ve sektörlerde zorunlu olabilir.)

Şirketin tercihine bağlı olarak yapılmakta.
Yatırımcı talebi veya SPO gereksinimi üzerine yapılabilir.

Sadece etki önemliliği veya CSRD kapsamında zorunlu çifte önemlilik mevcuttur.

Şirketin tercihine bağlı olarak senede bir veya iki senede bir yapılabilir.

İlk TSRS Raporlaması Hakkında Önemli Bilgiler

İlk raporun yayımlanacağı yıl

2025 yılı

İlk raporda kullanılacak veriler

2024 verileri

En geç yayın tarihi

Şirketin finansal bilgilerini yayımlamasına göre değişiklik göstermektedir. Rapor yayımlama tarihi başlığında yer verilmiştir.

İstisnai Durumlar ve Esneklikler

Rapor yayınlama tarihi

Bir şirket, ilk TSRS raporunu **ilgili** finansal tablosundan farklı bir tarihte yayımlama esnekliğine sahiptir; ancak diğer finansal tablolarıyla **aynı tarihte** yayımlamak zorundadır.

- **Mevzuat gereği zorunlu ara dönem finansal rapor yayımlayan şirketler,** raporlarını 2.çeyrek ara dönem finansal raporları ile aynı tarihte yayımlayabilir.
- **İsteğe bağlı ara dönem finansal rapor yayımlayan şirketler,** raporlarını raporlama döneminin 9. ayını geçmemek şartı ile 2. çeyrek ara dönem finansal raporu ile aynı tarihte yayımlayabilir.
- **Herhangi bir ara dönem finansal rapor yayımlamayan şirketler,** raporlama döneminin 9. ayını geçmemek şartı ile herhangi bir tarihte yayımlayabilir.

TSRS raporlaması için sağlanan kolaylıklar aşağıdaki gibidir:

- İlk raporlamada karşılaştırmalı bilgi (önceki senelerin verisi) sunulması zorunlu değildir.
- İlk raporlamada TSRS 1 zorunlu değildir, TSRS 2'nin uygulanması yeterli olacaktır.
- Emisyonlar yalnızca geçiş yılı için herhangi bir standarda göre hesaplanabilir.
- Kapsam 3 emisyonlarının raporlanması için ilk iki yıllık TSRS uygulama döneminde bir muafiyet bulunmaktadır.

Raporun İsmi ve Formatı

Şirketler, TSRS stratejisini aşağıdakiler üzerinden aktarılabilir:

✓ Sürdürülebilirlik Raporu

✓ Entegre Rapor

✓ Faaliyet Raporu

veya 3'ünden ayrı bir şekilde de raporlanabilir.

“

Raporların hazırlanmasına dair bir **format zorunluluğu yoktur.**

Raporlamaya Dahil Olan İşletmeler

Şirketin sürdürülebilirlikle ilgili açıklamaları, şirket finansal tablolarıyla uyumlu olmalıdır.

Bu açıklamalar, şirketin mali durumunu ve performansını yansıtan diğer finansal bilgilerle paralellik göstermelidir.

Raporlayan İşletme

[Paragraf 20]

İşletmenin sürdürülebilirlikle ilgili finansmanları, ilgili finansal tabloları raporlayan aynı işletme için olmalıdır (Bkz. B38 paragrafı).

[Paragraf B38]

20'inci paragraf uyarınca, sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamaların, ilgili finansal tabloları raporlayan aynı işletme için olması gerekmektedir. Örneğin, Türkiye Muhasebe Standartları'na göre hazırlanan konsolide finansal tablolar, ana şirket ve bağlı ortaklıkları hakkında, tek bir raporlayan işletme olarak bilgi sunar. Dolayısıyla, söz konusu işletmenin sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamaları, genel amaçlı finansal raporlarını kullanıcılarının, sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatların kısa, orta ve uzun vadede nakit akışları, finansmana erişim ve sermaye maliyeti üzerindeki etkilerini ana ortaklık ve bağlı ortaklıklar için anlamalarını sağlar.

TSRS 1

Beyan Yaklaşımı

Yönetişim

a. Sorumlu organ veya kişi

Şirket, sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatları yönetmekten sorumlu organları veya kişileri tanımlayacaktır.

- Bu kişilerin görev tanımları, nasıl seçildikleri ve ne sıklıkta bilgilendirildikleri açıklanacaktır.
- Ayrıca, performans metriklerinin ücretlendirme politikasına nasıl dahil edildiği ve bu metriklerin nasıl denetlendiği bilgilerini de paylaşılacaktır.

b. Yönetimin görevi

Şirket, yönetimin sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatların belirlenmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesindeki sorumluluklarını açıklayacaktır.

Strateji

a. Sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatlar

Şirket, sürdürülebilirlikle ilgili riskleri ve fırsatları belirleyecek ve tanımlayacaktır.

- Gelecekteki finansal durumu makul ölçüde etkileyebilecek riskler değerlendirilecek ve bu risklerin gerçekleşme zaman çerçeveleri açıklanacaktır.

b. İş modeli ve değer zinciri

Risk ve fırsatların hangi alanlarda (coğrafi bölgeler, tesisler, varlık türleri vb.) yoğunlaştığı belirtilerek, bu unsurların iş modeli ve değer zinciri üzerindeki etkisi analiz edilecektir.

c. Strateji ve karar alma

Bu risk ve fırsatların, şirketin stratejisi ve karar alma mekanizması üzerindeki etkisi açıklanacaktır.

d. Finansal durum, finansal performans ve nakit akışları

Bu risk ve fırsatların, şirketin finansal durumu, performansı ve nakit akışları üzerindeki etkileri açıklanacaktır.

- Mevcut ve öngörülen finansal etkiler detaylı bir şekilde açıklanacak ve nicel bilgi sağlanmaması durumunda, finansal tablolarında bu risk ve fırsatlardan etkilenmesi muhtemel kalemler nitel bilgi ile belirlenecektir.

e. Dirençlilik

Şirket, stratejisinin ve iş modelinin bu risk ve fırsatların etkilerine karşı ne kadar dirençli olduğunu açıklayacaktır.

Eğer şirket nicel bilgi sunacaksa, münferit bir tutar veya bir tutar aralığı belirterek açıklama yapabilir. Değerlendirmenin nasıl yapıldığı ve hangi zaman dilimini kapsadığı da detaylı bir şekilde açıklanacaktır.

TSRS 1

Beyan Yaklaşımı

Risk Yönetimi

Şirket, risk ve fırsatlarını belirleme, değerlendirme, önceliklendirme ve izleme yöntemlerini açıklayacaktır.

Şirket sürdürülebilirlikle ilgili risklerini belirlerken;

- hangi veri kaynaklarından yararlandığını,
- diğer risk türlerine göre nasıl önceliklendirdiğini,
- riskleri nasıl izlediğini açıklayacaktır.

Şirket, sürdürülebilirlikle ilgili risk yönetim faaliyetlerini (belirleme, değerlendirme, önceliklendirme ve izleme) genel risk yönetimi sürecine nasıl ve ne ölçüde entegre ettiğini açıklayacaktır.

Metrik ve Hedefler

Sürdürülebilirliğe ilişkin risk ve fırsatlarla ilgili şirket performansını anlamak için metrik ve hedefler belirlenecektir.

a. Metrikler

Şirket, risk ve fırsatlarını ölçmek ve izlemek amacıyla kullandığı metrikleri açıklayacaktır.

- **TSRS 1** zorunlu kılınan metrikler açıklanacaktır.
- **TSRS dışındaki bir kaynaktan alınmış** metrik olması durumunda; alınan metrik ve metriğin kaynağı açıklanacaktır.
- **Şirket tarafından geliştirilmiş** metrik olması durumunda metrik tanımı, hesaplama yöntemi ve doğrulanıp doğrulanmadığı bilgileri açıklanacaktır.

b. Hedefler

Şirket, risk ve fırsatlarla ilgili kaydedilen ilerlemeyi takip etmek ve performansını değerlendirmek için belirlediği hedefleri açıklayacaktır.

TSRS 2

Beyan Yaklaşımı

Şirket, TSRS 2'ye göre açıklama yaparken TSRS 1'de yaptığı açıklamaları göz önünde bulundurmalı ve gereksiz tekrarlardan kaçınmalıdır. Açıklamalarını hem sürdürülebilirlik hem de iklimle ilgili risk ve fırsatların entegre bir şekilde yönetildiği durumlarda daha bütüncül bir şekilde sunmalıdır.

Yönetişim

a. Sorumlu organ veya kişi

Şirket TSRS 1'e göre, sürdürülebilirlikle ilgili finansal bilgileri açıklarken gereksiz tekrarlardan kaçınmalıdır.

- TSRS 2'ye uyum sağlamak için iklimle ilgili risk ve fırsatları yönetmekten sorumlu organ veya kişiler, bu kişilerin görev tanımları, nasıl seçildikleri ve ne sıklıkla bilgilendirildikleri açıklanmalıdır. Ayrıca, iklimle ilgili performans metriklerinin ücretlendirme politikasına nasıl dahil edildiği ve bu metriklerin nasıl denetlendiği bilgileri de paylaşılmalıdır.
- Yönetimin sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatları nasıl yönettiğini açıklarken, her bir risk veya fırsat için ayrı ayrı tekrarlamaktansa, bu bilgileri entegre bir şekilde sunarak tekrarları önleyebilir.

Strateji

a. İklimle ilgili risk ve fırsatlar

Şirket, TSRS 2'ye uyum sağlamak için hangi iklim riskleri ile karşı karşıya olduğunu belirlemelidir. Bu riskler ya doğrudan hava olayları gibi fiziksel risk etkilerinden kaynaklanır ya da düşük karbon ekonomisine geçiş gibi geçiş riski değişimlerinden ortaya çıkmaktadır.

b. İş modeli ve değer zinciri

Şirket, TSRS 1'de sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatlarını belirlerken ve bu unsurların iş modeli ve değer zinciri üzerinde nasıl bir etki yarattığını incelerken, iklimle ilgili risk ve fırsatları da dikkate alacaktır.

c. Strateji ve karar alma

Şirket, sera gazı emisyonu hedefleri, kendi belirlediği iklimle ilgili hedefler ve mevzuat gerekliliklerini nasıl karşılayacağını planlayacaktır. Bu hedeflerine ulaşmak için ne tür adımlar atacağını açıklayacaktır.

Bu adımlar, iş modelindeki değişiklikleri, azaltım ve adaptasyon çabalarını içerir. Yani, şirketin iklimle ilgili hedeflerine ulaşmak için nasıl planlar yaptığı ve hangi değişiklikleri yapmayı düşündüğü hakkında bilgi verilecektir.

TSRS 2

Beyan Yaklaşımı

Strateji

d. Finansal durum, finansal performans ve nakit akışları

Şirket, iklimle ilgili riskleri ve fırsatları nasıl yöneteceklerine dair oluşturdukları stratejiye dayanarak **kısa, orta ve uzun vadede finansal performanslarının ve nakit akışlarının nasıl değişeceğine dair bir tahmin sunacaktır.**

Örneğin, düşük karbonlu ürün ve hizmetlerden kaynaklanan gelir artışı, iklim olaylarından kaynaklanan varlık hasarlarının maliyeti ve iklimle uyum veya azaltma için yapılacak harcamalar bu tahminlerde yer alabilir.

e. Dirençlilik

Şirket, iklimle ilgili riskler ve fırsatlara karşı nasıl dayanıklı olduğunu değerlendirmek için iklimle ilgili senaryo analizi yapmalıdır. Bu analizde, şirketin stratejisinin ve iş modelinin iklim değişikliğine uyum sağlama kapasitesi değerlendirilir. Ayrıca, şirketin finansal kaynakları, varlıklarının yeniden yapılandırılma yeteneği ve iklimle ilgili yatırımları da göz önüne alınacaktır.

Şirket, iklimle ilgili senaryo analizini ne zaman ve nasıl yaptığını açıklamalıdır. Bu açıklama, kullanılan senaryoların kaynağı, iklim politikaları, makroekonomik trendler ve diğer değişkenler gibi kilit varsayımları içermelidir.

Risk Yönetimi

Şirket, TSRS 2'ye uyum sağlamak için TSRS 1'de açıkladığı bilgilere ek olarak iklimle ilgili riskleri de dahil edecektir.

- Bu kapsamda, şirketin iklimle ilgili **riskleri belirleme, değerlendirme, önceliklendirme** ve **izleme** süreçlerini genel risk yönetimi sürecine entegre edip etmediğini açıklamalıdır. Eğer entegre edilmiş ise bu entegrasyonun ne kadar olduğunu ve şirketin genel risk yönetim sürecini nasıl bilgilendirdiğini belirtmelidir.
- İklimle ilgili riskler **belirlenirken** hangi veri kaynaklarından ve parametrelerden yararlandığı, senaryo analizi yapılıp yapılmadığı ve yapıldıysa nasıl yapıldığının açıklanması önemlidir.
- Risklerin etkileri, olasılıkları ve büyüklükleri **değerlendirilirken** hangi kriterlerin dikkate alındığı, iklimle ilgili risklerin diğer risk türlerine göre nasıl **önceliklendirildiği** ve nasıl **izlendiğinin** açıklanması gerekmektedir.

TSRS 2

Beyan Yaklaşımı

Metrik ve Hedefler

Şirket, sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatların performansını anlamak amacıyla metrik ve hedeflerini TSRS 1’de açıklar. İklimle ilgili risk ve fırsatlara yönelik metrik ve hedefler ise TSRS 2’de belirtilir.

a. Metrikler

Sektörler arası iklimle ilgili metrikler aşağıdaki gibidir. Bu metrikler, şirketin hangi alanlarda ve ne şekilde performans gösterdiğinin anlaşılmasına yardımcı olur.

- Sera gazı emisyonları
- İklimle ilgili geçiş riskleri
- İklimle ilgili fiziksel riskler
- İklimle ilgili fırsatlar
- Sermaye dağıtımı
- İç karbon fiyatları
- Ücretlendirme

Şirket, sektörüne özgü metrikleri belirlerken TSRS 2’nin Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber’ine başvurarak kendi sektöründeki en uygun metrikleri belirler ve bunların şirkete nasıl uygulanabileceğini değerlendirir.

Şirket, iklimle ilgili riskleri azaltmak, adaptasyon sağlamak veya fırsatlardan yararlanmak için belirlenen hedefler ve bunlara ulaşmak için kullanılan metrikler açıklamalıdır.

b. Hedefler:

Şirket, sera gazı emisyon hedefleri de dahil olmak üzere stratejik hedeflerini ve mevzuat gereksinimlerine ulaşmak için belirledikleri iklimle ilgili hedefleri açıklamalıdır.

Her hedef için kullanılan metrik, hedefin amacı, geçerli olduğu dönem, ilerlemenin ölçüldüğü baz dönem, dönüm noktaları ve ara hedefler gibi detaylar paylaşılmalıdır.

Her sera gazı emisyonu hedefi için hangi sera gazlarının hangi kapsamlarda olduğu, hedefin brüt mü yoksa net mi olduğu ve net hedef durumunda ilgili brüt hedef açıklanmalıdır. Ayrıca, sektörel karbonsuzlaşma yaklaşımı kullanılıp kullanılmadığı ve planlanan karbon kredisi kullanım bilgileri paylaşılmalıdır. Bu kapsamda, karbon kredisinin türü, doğrulanma süreci ve güvenilirlik faktörleri bilgileri açıklanmalıdır.

SEMTRIO

*TSRS (Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları) kapsamında teknik destek ve danışmanlık ihtiyaçlarınız için **Semtrio ile iletişime geçebilirsiniz.***

